

Handlingsplan for velferdsteknologi i Lier kommune 2020-2022

VELFERDSTEKNOLOGI

lier.kommune.no

1. Bakgrunn

I politisk melding 12/2019 om prosjektplan for velferdsteknologi i Lier kommune, ble det opplyst at kommunen skulle utarbeide en handlingsplan for velferdsteknologi. I prosjektplanen samt i Helse- omsorg og velferdsplanen (HOV planen) ble det lagt til grunn at det skulle vektlegges og prioriteres de nasjonale velferdsteknologiske anbefalinger fra Helsedirektoratet. Dette er per i dag: digitale trygghetsalarmer, varslings- og lokaliseringsteknologi, elektronisk medisineringsstøtte, elektroniske dørlåser (e-lås) digitalt tilsyn, helsesjekk/avstandsoppfølging av personer med ulike kroniske sykdommer, logistikk-løsning for mer optimale kjøreruter, oppgraderte sykesignalanlegg / digitalt pasientvarslingsystem. I den ovennevnte saken ble det redegjort for noen av de velferdsteknologiske tiltakene som kommunen så langt har erfaring med. Prioriterte områder er trygghetsskapende teknologi, som skal bidra til at brukeren kan bo lengst mulig i sitt eget hjem og om mulig utsette behovet for sykehjemsplass.

2. Arbeidet med planen

Denne handlingsplanen skal beskrive konkret og skjematisk kommunens satsning for innføringen av velferdsteknologi. I arbeidet med planen har det vært nedsatt en gruppe med representanter både fra helse- og omsorgstjenesten, utviklingsenheten, Lier IKT, Lier eiendom, verneombud, tillitsvalgte i kommunen. Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne (vedlegg) og «digitale agenter» har gitt sine innspill. Utkast til handlingsplanen har og blitt lagt frem for ledergruppen i helse, omsorg og velferd i januar 2020. Planen skal være rullerende med evaluering og melding til politikere hvert år. Dette for å kunne følge de nasjonale anbefalinger og føringer, samt være tilpasset lokale endringer og behov.

3. Hvordan møte dagens utfordringer

Utgangspunktet for arbeidet med velferdsteknologi er alltid å finne ut hvilket behov den enkelte bruker/beboere/pasient har. Brukerens og pårørendes vurderinger og ønsker skal i denne prosessen vektlegges, og er en suksessfaktor ved enhver utprøving og implementering av velferdsteknologi. En annen suksessfaktor er tilstrekkelig kompetanse og forståelse av ny teknologi blant ansatte innen helse, omsorg og velferd. Både hva som er hensikten (målet) med tiltaket og mer tekniske ferdigheter knyttet til bruk av teknologien. Det er viktig å risiko- og sårbarhets vurdere de enkelte velferdsteknologiske tiltak, slik at helse, omsorg og velferd (HOV) blir i stand til å levere trygge tjenester med høy kvalitet dersom teknologi av ulike årsaker skulle svikte. Pasient og brukersikkerhet er sentralt også i valget av teknologi til den enkelte bruker.

4. Gjennomføring av tiltakene

Under hvert tiltak i tabellen nedenfor er det oppført en ansvarlig virksomhet eller enhet. Dette betyr at denne har ansvar for å iverksette arbeidet og organisering av det enkelte tiltak som et prosjekt, samt vurdere hvilke gevinster som kan forventes. Det er viktig at ansatte, øvrige involverte og interessenter blir tatt med i prosessen med utprøving og iverksetting av velferdsteknologien. Når prosjektperioden avsluttes og tiltak implementeres i daglig drift, forankres dette hos de/den respektive virksomhetene.

5. Beskrivelse av tiltak /endringer

Beskrivelse av endringen som gjennomføres	Forventet nytteverdi/ gevinst	Ansvarlig virksomhet for gjennomføring av tiltak	Forventet start og sluttdato	Tidspunkt for evaluering
Tiltak etter de nasjonale velferdsteknologiske anbefalinger fra Helsedirektoratet.				
<p>DIGITALE TRYGGHETSALARMER. Det erstattes ca. 380 analoge trygghetsalarmer som utfases på grunn av endringen og forbedring i type teknologi. Etter at ny avtale med responscenter ble inngått, er det kun digitale trygghetsalarmer som blir levert. Dette er trygghetsskapende teknologi som bidrar til at brukeren kan bo lengre hjemme og behovet for sykehjems plass reduseres.</p>	<p>Økt trygghet, større sikkerhet er noen av gevinstene ved å innføre digitale trygghetsalarmer. Responscenteret gjennomfører en helsefaglig vurdering og siling av alarmene som kommer inn. Etter tidligere beregninger vil et responscenter kunne håndtere ca.80 % av alarmene internt og videresende 20 % til hjemmetjeneste, pårørende eller andre. Responscenteret har kontakt med brukeren situasjonen løpende og trygger inntil hjemmetjenesten overtar.</p>	Hjemmetjenesten	November 2019 til juni 2020	Sluttevaluering juni 2020
<p>E-LÅS. 540 nøkkelbokser skrus ned fra vegg og byttes ut med elektroniske dørlåser (E-låser). Disse låsene monteres sammen med eksisterende låskasse og vil ikke være synlig fra yttersiden av døren. Ansatte benytter en tilgangsstyrt TES app for adgang til brukers bolig og er ikke avhengig av nøkler. Den kryptert tilgang kan betjene brukernes dør med tjenestemobil. Besøk vil loggføres i journal med tidsrom og ansatt. For bruker vil funksjonen dørlåsen hadde før installasjon være uendret.</p>	<p>Dette øker sikkerheten, og gir kommunen en mer effektiv, tryggere utførelse av tjenesten. Kortere responstid for hjemmetjenesten til brukers bolig, da de ansatte unngår å reise inn til basen for å bytte/hente nøkler. Dette vil igjen gi redusert behov for nøkkelhåndtering i hjemmetjenesten.</p>	Hjemmetjenesten	November 2019 til juni 2020	Sluttevaluering juni 2020

<p>ELEKTRONISK MEDISINDISPENSER. I dag leverer hjemmetjenesten medisiner daglig og i noen tilfeller flere ganger per dag til noen brukere. Med elektronisk medisineringsstøtte varsler den bruker når den faste medisinen skal inntas. Dersom medisinen ikke blir tatt til oppsatte tider sendes en melding til hjemmetjenesten. Når denne meldingen blir registrert, kontakter hjemmetjenesten brukeren.</p>	<p>Hjemmetjenesten kan redusere antall hjemmebesøk hvor det er kun oppdrag som omfatter medikamentutdeling. Brukeren unngår å vente på hjemmetjenesten og kan kontrollere dette selv i større grad ved å ta medisinen på egenhånd. Gevinsten vil bli større i de tilfellene hvor både kjøreavstanden og hyppigheten er ressurskrevende. Kartlegging av brukere vil være nødvendig både for å vurdere hvem som kan nyttiggjøre seg dette, og hvordan dette kan bidra til redusert kjøring.</p>	<p>Hjemmetjenesten</p>	<p>Mars 2020 september 2020</p>	<p>Sluttevaluering september 2020</p>
<p>GPS klokke. Brukeren vil ha mulighet til å bære en klokke med GPS lokaliseringsfunksjon. Dette medfører at de fortsatt kan være i aktivitet utendørs, og samtidig være trygg på å få nødvendig bistand. Der hvor man tidligere låste dører og begrenset mulighet til å gå ut, vil man med en GPS klokke være et bidrag for bedre livskvalitet. Lokaliseringsteknologi vil her kunne gi pårørende en mulighet til å føre nødvendig tilsyn når det er påkrevd. Informasjon fra denne vil pårørende, responscenteret, sykehjemmet, hjemmetjenesten eller annen bemannet enhet kunne følge opp.</p>	<p>Økt trygghet, sikkerhet, frihet og fravær av tvang er uttalte gevinster for brukerne. Brukere som ikke finner hjem og som går seg bort er hendelser som inntreffer både når de har tjeneste fra kommunen eller når de bor i eget hjem. Dette medfører ressurser til søk som kan være krevende og involvere flere instanser. I sykehjem vil ansatte også ha mulighet for å ha tilsyn med bruker i trygge rammer når de beveger seg utenfor institusjonen. Tilsynsbehovet vil i noen tilfelle reduseres betraktelig og samtidig bedre brukerens aktivitetsbehov.</p>	<p>Liertun sykehjem - Bratromveien</p>	<p>Mars 2020 september 2020</p>	<p>Sluttevaluering september 2020</p>
<p>AVSTANDSOPPFØLGING. Det er en pågående utprøving av medisinsk avstandsoppfølging Målgruppen for medisinsk avstandsoppfølging er kronisk syke pasienter med medium til høy risiko for</p>	<p>Det gis medisinsk faglig støtte og veiledning utfra brukers behov for oppfølging, og vurderer sammen med bruker om det er behov for kontakt med fastlege eller legevakt.</p>	<p>Hjemmetjenesten</p>	<p>Mai 2020 november 2020</p>	<p>Sluttevaluering november 2020</p>

<p>forverring eller reinnleggelse på sykehus, eller økt behov for helse- og omsorgstjenester</p> <p>Avstandoppfølging er bruk av teknologisk løsninger som gjør at brukeren kan følges opp av helse- og omsorgstjenesten hjemme.</p> <p>Bruker gjør avtale om målinger i egen stue og svarer på enkle spørsmål om sin helsetilstand via et nettbrett. Resultatene overføres til en responscenter eller hjemmetjenesten, som tar kontakt med pasienten ved tegn til forverring eller dersom målingene er utenfor normalverdiene.</p>	<p>Dette reduserer besøk hos brukere som i dag har oppfølging fra hjemmetjenesten til måling og registrering av helseinformasjon. Brukerens behov for å utføre prøver eller tester med eller uten bistand av hjemmetjenesten for eksempel hos lege reduseres.</p>			
<p>DIGITALT TILSYN.</p> <p>Kommunen kan innføre digitalt tilsyn som en del av sitt tjenestetilbud både i hjemmebasert og institusjonsbasert omsorg. Digitalt tilsyn, eller <i>passiv</i> varslingsteknologi, innebærer en eller flere sensorer som utløser varsler til tjenesten ved for eksempel bevegelse, passering, fravær fra seng, fall og lignende. Dette kan være sensor på dør/seng/matte/epilepsi alarm etc.</p> <p>Digitalt tilsyn kan også innebære bruk av kamera etter avtale med bruker/pårørende, der det er hensiktsmessig for å gi en tilstrekkelig trygg tjeneste.</p> <p>Ved bruk av fallalarm varsler denne fall hos bruker til responscenter /hjemmetjenesten. Sensor registrer bevegelsens art og bruker er ikke i behov av å aktiviserer alarmen selv.</p>	<p>Digitalt tilsyn åpner opp for muligheten for at bruker kan bo lenger hjemme eller komme raskere hjem fra opphold på sykehjem eller sykehus.</p> <p>Helsepersonell kan også tidlig oppdage potensiell uro og på den måten sikre økt kvalitet i tjenesten. Slik blir bruken av helsefaglig kompetanse også mer målrettet mot brukere med reelle behov.</p> <p>Digitalt tilsyn vil kunne kompensere for tilstedeværelse i hjemmetjenesten, samt redusere transportbehovet.</p>	<p>Hjemmetjenesten</p>	<p>Oktober 2020 mai 2021</p>	<p>Sluttevaluering mai 2021</p>

Tiltak som er under utprøving og ikke omfattes av de nasjonale anbefalingene fra Helsedirektoratet				
<p>Digitale løsninger for sosial kontakt. Opplæring er et virkemiddel som kan bidra til økt bruk av digital teknologi. Teknologi som igjen kan ha en positiv sosial effekt for eldre og redusere ensomhet. Det er flere alternativ som kan bidra å utvikle teknologikompetansen i den eldre delen av befolkningen. Betydningen av å inkludere flere i tillegg til repetisjonskurs er alternative muligheter.</p>	<p>Bruk av digital teknologi kan bidra til å styrke eldre sine muligheter og å opprettholde sosial kontakt. Opplæring i bruk av teknologi kan gjøre eldre mer sosiale og mindre ensomme. Forutsetningen er at de kan få oppfølging, tilgang på digitalt utstyr og ressurspersoner med faglig og pedagogisk kompetanse.</p>	<p>Helse, omsorg og velferd</p>	<p>2021</p>	<p>-</p>
Noen eksempler på gjennomførte velferdsteknologiske tiltak i Lier kommune				
<p>Velferdsteknologiske løsninger på sykehjem. I forbindelse med nybygg ble det tilrettelagt for velferdsteknologi og integrert i av bygget.</p>	<p>Nytt digitalt sykesignalanlegg som ble klargjort og med mulighet for koble til ny teknologi. Dette var blant annet sensor som kunne benyttes på rom og som registrerer bevegelse på natt. Dette skulle gi bedre tilsyn og ressursutnyttelse.</p>	<p>Fosshagen sykehjem</p>	<p>2016</p>	<p>-</p>
<p>Oppgradering og installasjon av IKT infrastruktur digitalt tilsyn For å kunne ta i bruk ny teknologi på institusjon ble det gjennomført en installasjon som medførte god WiFi dekning. Digitalt natt-tilsyn Bratromveien 7/9/11 - Boliger for demens.</p>	<p>Ansatte og brukere har lettere tilgang til teknologi i byggene ved å benytte internt WiFi nett. Det tilrettelegges for at ny teknologi kan tas i bruk, som vil bidra til at noen arbeidsprosesser kan endres. Digitalt natt-tilsyn er et alarmsystem med sensorer i leilighetene til beboerne. Alarmsignaler går til en mobiltelefon som de ansatte har på seg.</p>	<p>Liertun, Nøstehagen, Bratromveien 7/9/1</p>	<p>2017</p>	<p>-</p>
<p>Responscenterløsning med Vakt og Alarm (VoA) I avtalen som kommunen har inngått med Vakt og Alarm er det en døgnkontinuerlig og helsefaglig vurdering av alarmer og meldinger som kommer fra brukere i kommunen.</p>	<p>Siling av alarmer og meldinger som kommer fra brukerne. Dette reduserer omfanget som videresendes til hjemmetjenesten. Responscenter vil også kontakte tjeneste med øyeblikkelig hjelp ut fra meldingen karakter.</p>	<p>Hjemmetjenesten Mangfold og mestring Tjenester for barn og unge med funksjonsnedsettelse</p>	<p>2019</p>	<p>-</p>

<p>Avtalen inneholder også konkrete produkter som kan installeres hos bruker og derved gi mulighet for raskt å ta i bruk ny teknologi på flere områder.</p> <p>Leverandører av responscenterløsninger skal i samarbeid med leverandør av journalsystem innføre integrasjonen, slik at varsler fra velferdsteknologi kan integreres i elektroniske pasientjournal (EPJ).</p>	<p>Integrasjon mellom systemene vil redusere ansattes arbeid med manuell registrering, samt sikre god kvalitet på dokumentasjonen i sanntid.</p> <p>Flere av registreringene vil gjennomføres og loggføres automatisk i EPJ og frigjøre ansattes tid til andre oppgaver.</p>	<p>Tjenester til voksne med funksjonsnedsettelse</p>		
<p>Gjennomført ABC opplæring for 30 ansatte som «digitale agenter».</p> <p>Systematisk opplæring med samlinger og arbeid i grupper i 2019. Tema for opplæring har blant annet vært innovasjon i omsorg, etikk, lovverk, gevinster, implementering samt besøk med visning av ulike produkter. Opplæringen følger KS-læring sine temabaserte moduler.</p>	<p>Øke den faglige kompetanse gjennom syv samlinger og gruppebaserte oppgaver.</p> <p>Effekten er å bidra til at ansatte har en god grunnkompetanse og forståelse om velferdsteknologi som de kan videreformidle til kollegaer, brukere og pårørende.</p>	<p>Helse, omsorg og velferd</p>	<p>2019</p>	<p>-</p>
<p>Aktivitetstavle</p> <p>Avlastningsbolig for funksjonshemmede har installert en skjerm som kan benyttes av brukere sammen med ansatte.</p> <p>Funksjonene er spill, bilder, filmer, sang og musikk som er fleksibelt løsning og kan tilpasses individuelle behov.</p>	<p>Aktivitetstavle gjør det meningsfullt og morsom måte å trene både kropp og hjerne på. Løsningen har en positiv innvirkning på brukerens livskvalitet og kan frigjør ressurser for ansatte.</p>	<p>Eikenga avlastning</p>	<p>2019</p>	<p>-</p>
<p>Datalab.</p> <p>Innkjøp av fem bærbare pc-er som kan flyttes mellom sykehjem og hjemmetjeneste.</p> <p>Tilrettelegges og organiseres av Fag og utviklingsansvarlige i sykehjem og hjemmetjeneste.</p>	<p>Forenklet opplæring av ansatte i fagsystemet (EPJ), da flere kan sitte sammen og i praksis gjennomføre oppgaver på en testarena. Dette bidrar til riktig og effektiv bruk av Profil, både som introduksjon og vedlikehold av kompetanse.</p>	<p>Helse,- omsorg og velferd.</p>	<p>2020</p>	<p>-</p>